

The background of the entire page is a white canvas populated with numerous individual images of trees and insects. The trees vary in species, size, and leaf color, ranging from bright green to yellow-green. The insects include several butterflies (one large orange and black one, one green and black one, and a small red one), a bee, and a fly. The text is centered in a white box with a purple border.

'Door de bomen het bos weer zien'

groenplan voor Landgoed Stille Wille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

'Door de bomen het bos weer zien'

Groenvisie en Verjongingsplan Bomenbestand Landgoed Stille Wille

Voorwoord

Voor u ligt de brochure waarin de groenvisie voor ons unieke Landgoed Stille Wille is verwoord. U leest hoe wij de komende jaren wensen om te gaan met het groen, zowel qua beleving als qua onderhoud en beheer. Tevens biedt u een handreiking aan voor u, als bewoner, over het omgaan met het groen rondom uw eigen woning.

Deze brochure is een verkorte en vereenvoudigde weergave van het Groenplan Stille Wille, dat als afstudeerproject is samengesteld door de HAS-studenten Rutger Veraa en Roy Koppers. Zij zijn hierbij begeleid door zowel de Hogeschool als de opdrachtgever, Stille Wille Brabant. Met dit plan, dat een duidelijke groenvisie voor de lange termijn weergeeft, is een lang gekoesterde droom van exploitatiemaatschappij Stille Wille Brabant en Bewonersvereniging Bestwil uitgekomen. Na goedkeuring door de Bewonersraad is het plan gerealiseerd kunnen worden met dit als resultante. Het volledige groenplan ligt ter inzage bij de receptie.

Wij denken en hopen dat u als bewoner zinvolle, bruikbare informatie en tips uit deze brochure kunt halen om uw directe leefomgeving nog aantrekkelijker te maken. Veel leesplezier en inspiratie toegewenst!

Rianne Ipelaar,
directeur Stille Wille Brabant

Peter J. Derksen,
voorzitter Bewonersraad Stille Wille

Oost West Middelbeers,
Lente 2016

landgoed
stillewille

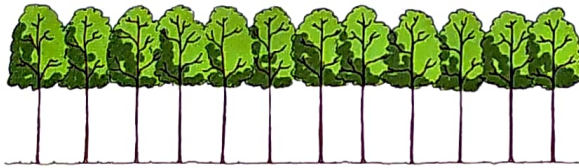
Visiekaart Landgoed Stille Wille

1. Inleiding

Landgoed Stille Wille had geen duidelijke visie op haar groenareaal waardoor er onvoldoende duidelijkheid bestond inzake beheersvisie en beheerskosten. Hierdoor kon het landgoed geen gedegen kostenindicatie en tijdplanning maken voor de lange termijn.

Doordat eenduidigheid in het bos- en groenbeheer ontbrak, is het groen, met name het bomenbestand, op verschillende plekken in het park in een onvoldoende en soms zelfs in een slechte conditie. De bomen, zowel de geplante als de natuurlijke opslag, zorgen met regelmaat voor overlast door hun standplaats. Ze staan te dicht op de weg, te dicht op de woningen of aan de rand van een sloot. En een steeds groter wordend probleem is dat te veel bomen te dicht op elkaar groeien, met problemen van takval, te ijle groei en te weinig zonlicht.

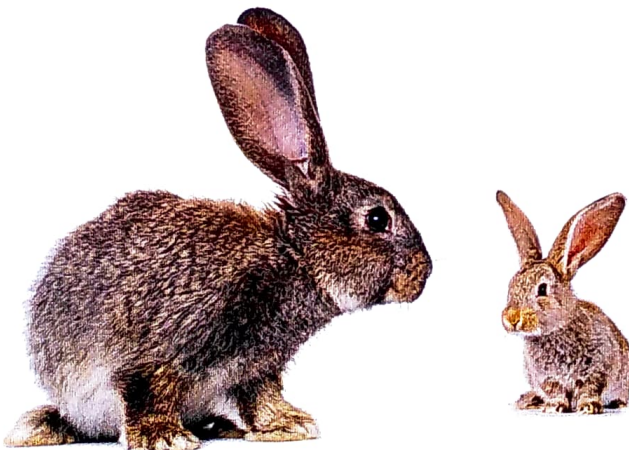
Doordat de bomen dicht op elkaar staan, kunnen ze niet mooi uitgroeien

Doel van het Groenplan is:

- het verbeteren van de kwaliteit van het bomen- en groenbestand
- het verbeteren van de groenstructuur en de groenbeleving (van donker naar lommerrijk)
- het optimaliseren van de leefbaarheid in en op Landgoed Stille Wille.

Dit kan alleen door het ontwikkelen van een visie ten aanzien van de gewenste ontwikkeling (ontwerp en beheer) met daaraan gekoppeld een verantwoorde kostenindicatie en een lange-termijn-planning.

Bij de verbetering van de uitstraling en leefbaarheid dient zowel aandacht geschonken te worden aan kwalitatieve maatregelen voor het beheer als aan de herinrichting van ons landgoed. Een subdoel is het stimuleren van natuurwaarden en biodiversiteit. Alles uiteraard passend binnen afgewogen financiële mogelijkheden.

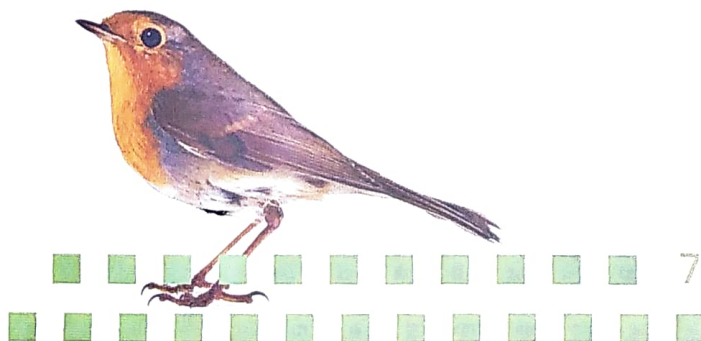
Het bosgebied, ooit onderdeel van Landgoed Baest, was het jachtgebied van de familie Berkelmans, een schoenfabrikant uit Oisterwijk. In het erfpachtcontract wordt deze naam trouwens niet genoemd, maar de naam BV. Voorheen Firma van den Berg en later de NV Voorheen Firma van den Berg. Deze BV / NV was in feite een onroerend goedmaatschappij, die de belangen behartigde voor de 40 neven en nichten van de familie Berkelmans. Het huis 'Villa Beekersberg' was het familiehuis en daar waar nu het chalet staat met Stille Wille-nr. 2, was toentertijd het gastenverblijf(je) van de familie.

In de jaren '60 werd het bosgebied verpacht aan de familie De Jong, die een bakkerij had in Dordrecht. In de jaren '60 gaf de 'oude meneer De Jong', zoals hij op Stille Wille werd genoemd, zijn bakkerij aan zijn zoon Jan jr. en hij begon een camping in Moerdijk. Dit smaakte naar meer en in 1968 opende hij en zijn eega het bungalowpark Stille Wille, omdat hij verwachtte dat mensen, uit vooral de drukke Randstad, in de toekomst meer wilden gaan genieten van hun rust, ruimte en natuur. Dit park kon voldoen aan die wensen. Hij begon met 4 bungalows, die hij verkocht op in erfpacht uitgegeven grond. Zelf mocht hij voor een symbolisch bedrag wonen in het oude jachthuis van de familie Berkelmans. Rond 1972 kocht hij het bungalowpark nadat hij toestemming van de gemeente had gekregen om er meer recreatiebungalows op te bouwen.

Hij gaf zijn park de naam Stille Wille. 'Wille' komt uit het Fries en betekent genot, genoeg, plezier. 'Stille' sloeg, volgens een oud Fries gezegde, op het feit dat iemand rentenierde, in ruste was, niet meer hoeft te werken, ofwel 'leefde in stille'. Kortom met plezier genieten van je rust.

In 1985 overleed Jan de Jong sr. Zijn zoon Jan jr. kreeg toen de meerderheid van de aandelen en besteedde gedeeltelijk aandacht aan Stille Wille, omdat hij ook directeur was van Outdoor-Life-Products, dat veel van zijn tijd vroeg. In 1992 stopte Jan de Jong jr. met dit bedrijf en wijdde zich aan Stille Wille tot zijn dood in 2010.

Stille Wille is 53 hectare groot en is, net zo als landgoed Baest, onderdeel van het Nationaal Landschap 'het Groene Woud'. Ten westen en ten oosten van Stille Wille liggen de beekdalen van de Reusel en van de Beerze. Deze beekdalen behoren tot de zuid-noord liggende Ecologische Hoofdstructuur. Ten noordwesten van het landgoed ligt een waterpartij (een visvijver), die waarschijnlijk is ontstaan door zandafgraving ten behoeve van de aanleg van rijksweg A58.

2.2. Stille Wille, nu

Een van de kenmerken van Landgoed Stille Wille is het groene karakter, ondanks de arme ondergrond. Dit zorgt van oudsher voor een rustige en lommerrijke omgeving. Het geeft het landgoed een eigen identiteit en biedt een prettige leefomgeving aan de bewoners. Daarnaast functioneert het landgoed als een ecologische stapsteen tussen landgoed Baest en de Oisterwijkse vennen. Echter, in de loop der jaren blijkt dat intensivering van het beheer en onderhoud noodzakelijk is om dit groene karakter te behouden voor de toekomst.

Met ruim 320 woningen is Stille Wille eigenlijk een dorp op zich. Een aantrekkelijke, groene woonomgeving is dan ook van groot belang. Het groen draagt bij aan het welzijn en de gezondheid van de bewoners, biedt beschutting tegen de zon en wind en draagt bij aan de natuurwaarde. Daarnaast is een woning in een groene omgeving meer waard dan een woning zonder groene omgeving. Vanzelfsprekend hebben de bewoners ook een eigen verantwoordelijkheid hierin.

Wonen in een bosrijke omgeving, betekent: leven in en mét de natuur. Vallend blad, schaduw en vruchtval zijn onlosmakelijk verbonden met wonen in een bos. Echter: zodra de veiligheid in het geding is, moet worden ingegrepen. Het groene karakter van landgoed Stille Wille wordt voornamelijk bepaald door bomenstructuren zoals lanen, bomenrijen, solitaire bomen en bosvlakken. Vaak zijn deze aangelegd, maar ook spontaan gegroeid. Aangezien er in de directe omgeving van landgoed Stille Wille enkele gebieden liggen die behoren tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Noord-Brabant, is het landgoed zelf tegelijkertijd te beschouwen als een ecologische stapsteen: een relevant onderdeel van die hoofdstructuur.

Het streven is de kwaliteit van de bestaande groenstructuren te vergroten door een gevarieerde groenstructuur te creëren (afwisseling van bos- en lommerrijke gebieden), die voornamelijk uit inheemse vegetatie bestaat. Om dit te verwezenlijken zijn diverse beheermaatregelen nodig, waaronder verjonging en dunning. Dit zal niet alleen bijdragen aan de biodiversiteit en ecologie op het landgoed, maar draagt ook bij aan het verhogen van leefbaarheid op het landgoed. Onderdeel van de groenstructuur op het park zijn de diverse beeldbepalende vijvers: vaak aangelegd als reservoir om branden te blussen, maar in de loop der jaren ook steeds meer natuurwaarden hebbend. Deze vijvers zijn niet in het afstudeerplan opgenomen, vanwege de te korte tijdsperiode van de opdracht, maar zullen in de nabije toekomst zeker aandacht krijgen bij het beheer en onderhoud. Dit geldt eveneens voor het beheer en onderhoud van de wegen en verharde paden.

2.3. Visie Wandelbos

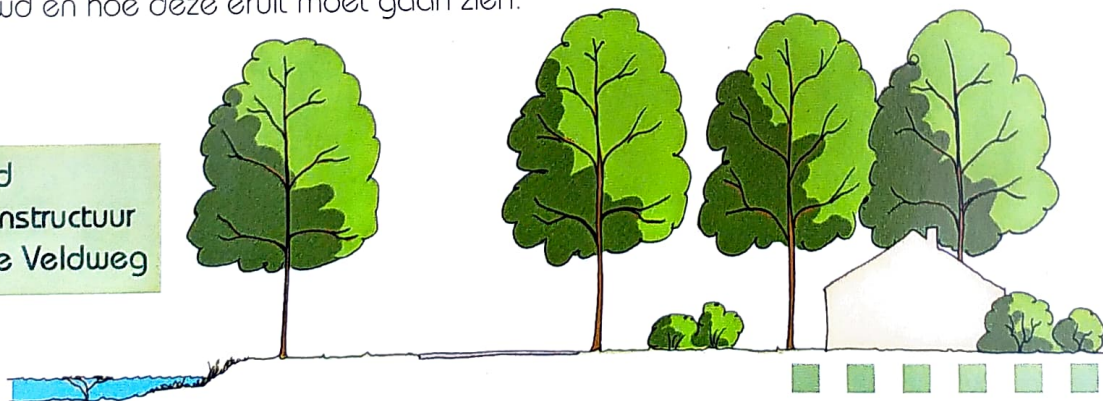
Het Wandelbos ligt ten noordoosten van het landgoed en is 10 hectare groot. Het vertegenwoordigt een ecologische en recreatieve waarde voor het landgoed. Door zijn oppervlakte heeft het de potentie in zich om bij te dragen aan natuurwaarde ofwel aan de biodiversiteit. De aangename wandelmogelijkheden door zijn padenstructuur, waarbij de verschillende bosvlakken, de vijver en het omringende buitengebied te beleven zijn, zorgen voor recreatieve waarde. De komende jaren zal de natuurwaarde vergroot worden door specifiek beheer: het maken van open plekken in het bos, waardoor er zich lagere ondergroei kan ontwikkelen, het verbeteren van de natuurkwaliteit van de vijver en aandacht voor de bosrand door het ontwikkelen van een zgn. mantelzoom-vegetatie. Dit betekent een geleidelijke overgang van kruiden naar (lage) heesters en bomen.

Mantelzoom aan de rand van het bos

2.4 Visie laanstructuur

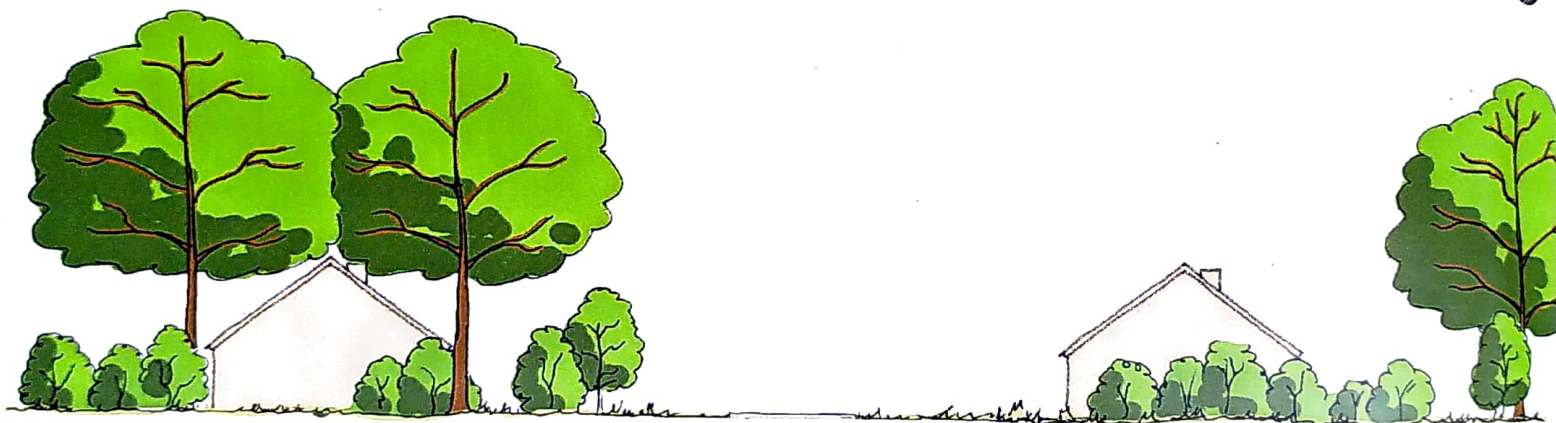
Gekozen is, om daar waar mogelijk, de (bestaande) laanstructuur te versterken. Dit kan inhouden dat er bomen of bosranden moeten verdwijnen om de laan goede groeikansen te geven en om het gewenste laanbeeld optimaal tot uiting te kunnen brengen. Op de hoofdwegen, de verharde wegen van het landgoed, zal een duidelijke laanstructuur zichtbaar worden, door behoud van bestaande bomen en door nieuwe aanplant van bomen. In het rapport is voor elke laan een visie opgesteld. In deze visie staat hoe de desbetreffende laan is opgebouwd en hoe deze eruit moet gaan zien.

Streefbeeld van de laanstructuur aan o.a. de Veldweg

2.5 Visie Woonbos

Het Woonbos is dat deel van het landgoed waar de woningen staan. Dit gaat uiteindelijk een lommerrijk bosgebied zijn met woningen, waarbij heesters en bomen elkaar afwisselen. Hier wordt naar meer openheid gestreefd, eventueel door het kappen van bomen en door het aanbrengen van heesters die in de omgeving passen. Door geringere bebossing zullen bomen en struiken de ruimte krijgen om mooi uit te groeien. Het Woonbos wordt hierdoor nog meer leefbaar, doordat het opener en dus aangenamer aanvoelt. Door deze meer open structuur komt er voldoende licht op de bodem en kan onderbegroeiing (wilde planten en lage heesters) zich ontwikkelen, terwijl de woningen en bewoners profiteren van meer lichtinval. De percelen worden door de bewoners zelf ingericht en hebben verschillende uitstralingen. We streven ernaar dat de bewoners het natuurlijke karakter van het landgoed ook op hun perceel benadrukken. Dit draagt bij aan het lommerrijke karakter van het Woonbos. Verderop in de brochure worden suggesties gedaan hoe u met uw eigen perceel kunt omgaan t.a.v. inrichting.

Een voorbeeld van het lommerrijke Woonbos

3 Uitvoeringsplan

Er zijn diverse maatregelen opgesteld om de visie te verwezenlijken waardoor de kwaliteit, de beleving van het groen- en bomenbestand en de leefbaarheid op het landgoed verbeterd wordt. De maatregelen zijn opgedeeld in de volgende vijf onderdelen:

- regulier beheer en onderhoud
- laanherstel
- omvorming Wandelbos
- onderhoud zuidelijk bos
- verwijderen ongewenste (boom)soorten

3.1. Boombeleid percelen

Dit onderdeel van het plan bevat de voorwaarden waarbij kapaanvragen van bewoners worden getoetst door de exploitatiemaatschappij. Per perceel wordt bekeken of de aangevraagde bomen gekapt mogen worden. Wanneer voldoende bomen op het perceel blijven staan, is het in de meeste gevallen geen probleem om een kapaanvraag voor een boom gehonoreerd te zien. Uitgangspunt is dat Inlandse Eiken en Beuken, zoveel mogelijk gehandhaafd worden. Ten aanzien van Sparren, Dennen, Pijnbomen, Berken en Amerikaanse Eiken wordt ter plekke beoordeeld of ze gekapt mogen worden of niet. Wanneer er na een goedgekeurde kapaanvraag onvoldoende bomen overblijven, is compensatie nodig. Dit kan dan in de vorm van boomsoorten die aangegeven worden door de exploitatiemaatschappij. De exploitatiemaatschappij behoudt zich het recht voor om af te wijken van dit document wanneer zij dit nodig acht.

Vaak worden argumenten als bladval, lichte takval en vruchtval gebruikt om een boom te kappen. Dit is vanzelfsprekend geen reden om toestemming te geven voor het kappen van een boom. Wel wordt gekeken naar de standplaats van de bomen in relatie tot zon-inval en de plaats van de bomen in haar (grotere) omgeving, ofwel is het een solitair staande boom of staan er in de directe omgeving meer bomen?

OPMERKING: ten onrechte wordt met regelmaat gedacht dat het beheer en onderhoud van de bomen voor rekening van de grondeigenaar komt. Als reden wordt gegeven: 'omdat de gronden in erfpacht zijn uitgegeven'. De eigenaar van de woning is, volgens de exploitatieovereenkomst, echter zelf verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het groen en dus ook van de bomen op zijn/haar perceel en dus niet de grondeigenaar of de exploitatiemaatschappij.

3.2. Begrippen

3.2.1 Toekomstbomen

Voor de percelen is een lijst opgesteld met waardevolle bomen, ofwel Toekomstbomen. Deze Toekomstbomen hebben een beschermde status binnen Landgoed Stille Wille. Het gaat hierbij vooral om Beuken en Inlandse Eiken. Op het landgoed staan veel Amerikaanse Eiken; dit is geen inheemse boomsoort en vaak zijn ze spontaan gegroeid. Als deze bomen een Beuk of een Inlandse Eik hinderen in hun groei, zal in de regel gekozen worden om de Amerikaanse Eik te kappen ten gunste van de genoemde andere bomen. Maar... het kan ook zijn dat een Amerikaanse Eik zó mooi is door zijn (solitaire) standplaats en/of door zijn grootte, dat hij ook als Toekomstboom aangemerkt kan worden.

3.2.2. Inheemse bomen

Inheemse bomen zijn boomsoorten die van nature in ons land thuishoren. Eiken en Beuken zijn hiervan voorbeelden; een Amerikaanse Eik is een uitheemse boomsoort. Er zijn diverse groottes van bomen (qua hoogte en kroonbreedte) te onderscheiden; hieronder volgt een opsomming van de meest voorkomende inheemse bomen op het landgoed:

Bomen 1^e grootte (bomen boven de 15 meter hoogte):

Fagus sylvatica (Beuk)
Quercus robur (Inlandse Eik)
Pinus sylvestris (Grove Den)
Betula pendula (Berk)
Picea Omorika (Servische Spar)

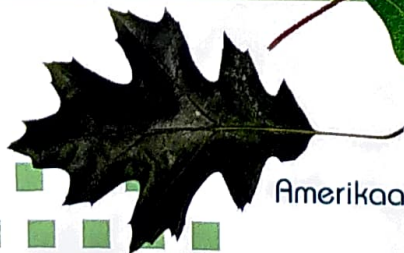
Bomen 2^e grootte (bomen van 10 tot 15 meter hoogte):

Acer campestre (Veldesdoorn)
Sorbus aucuparia (Lijsterbes)

Bomen 3^e grootte (bomen van 5 tot 10 meter hoogte):

Crataegus monogyna (Meidoorn)
Malus sylvestris (Sierappel)
Amelanchier lamarckii (Krentenboom)

Inlandse Eik

Amerikaanse Eik

Beuk

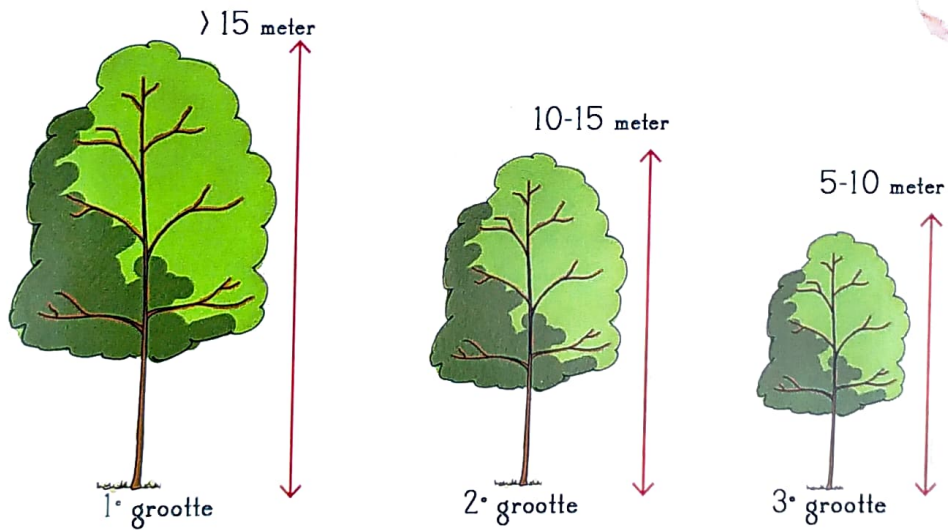
Berk

3.2.3. Voldoende bomen per perceel

Om ervoor te zorgen dat de in de visie beschreven boomstructuur gewaarborgd blijft, zijn er aantallen bomen vastgesteld die minimaal op een perceel nodig zijn. Dit aantal is vastgesteld aan de hand van de perceelgrootte:

Perceel tot 400 m ² :	minimaal 2 bomen van de 1 ^e grootte of 3 bomen van de 2 ^e cq. 3 ^e grootte
Perceel van 400 m ² - 600m ² :	minimaal 3 bomen, waarvan minimaal 1 boom van de 1 ^e grootte
Perceel meer dan 600-800 m ² :	minimaal 4 bomen, waarvan minimaal 2 bomen van de 1 ^e grootte
Perceel boven 800 m ² :	aantal bomen wordt ter plekke beoordeeld

LET OP: Het zijn minimumeisen; dit houdt niet in dat, als er meer bomen op een perceel groeien, deze bomen 'gewoon' gekapt mogen worden zonder toestemming of dat een kapaanvraag automatisch gehonoreerd wordt. De exploitatiemaatschappij beslist te allen tijde over een gedane kapaanvraag.

Bomen van de 1e, 2e en 3e grootte

Servische Spar

3.3. Voorwaarden voor het kappen zonder dat compensatie nodig is

- Aanvraag voor de kap betreft geen beschreven Toekomstboom
- Er zijn na kap nog voldoende inheemse bomen en heesters over in de tuin, die én vitaal zijn én voldoende groeiruimte hebben.

3.4. Compensatie-eisen bij kappen

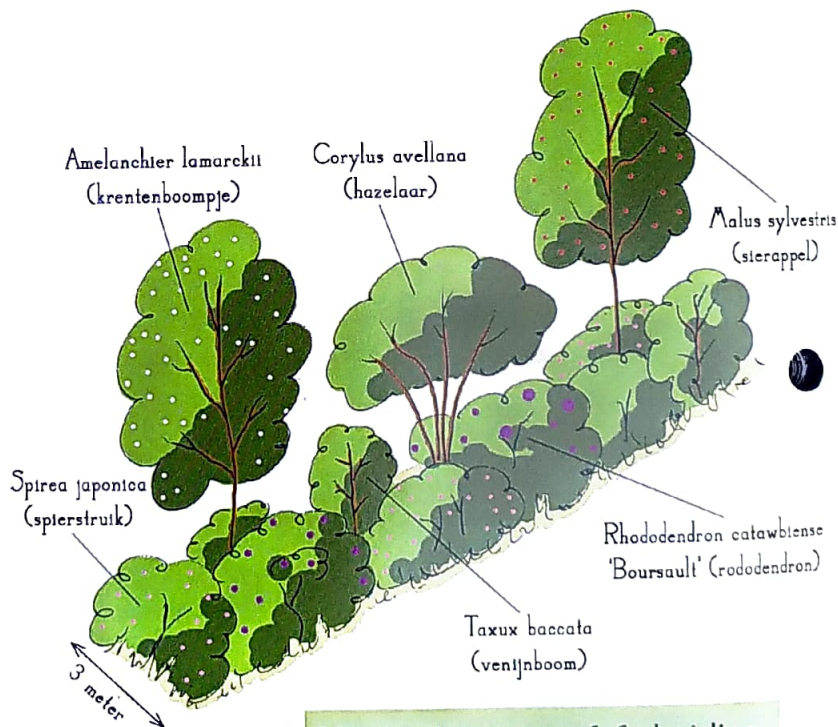
Wanneer niet kan worden voldaan aan de hierboven gestelde voorwaarden, wordt een kapaanvraag alleen goedgekeurd als er bij de kapaanvraag een groen-compensatieplan is bijgevoegd. Voor de compensatie zijn de volgende voorwaarden van toepassing.

- Aanvraag voor de kap betreft geen beschreven Toekomstboom
- Na compensatie groeit er nog het minimale aantal inheemse bomen op het perceel
- Bomen die ter compensatie worden aangeplant, staan op minimaal vijf meter van andere bomen en op minimaal drie meter van de perceelgrens
- De bomen hebben voldoende groeiruimte om tot een volwassen boom uit te groeien
- Bij de aanplant wordt grondverbetering uitgevoerd om de bomen een goede groeistart te geven
- Bomen die worden aangeplant, zijn gezond en hebben bij aanplant een stamomtrek van minimaal 16-18 cm
- Bomen en heesters die ter compensatie moeten worden geplant, dienen in principe binnen twee weken na de kap aangeplant te worden tenzij het plantseizoen dit nog niet toelaat. In dit geval wordt het uitgevoerd zodra dit mogelijk is.

Voorbeeld van compensatie

Bijgevoegd is een voorbeeld van een groencompensatie op de erfscheiding van twee percelen. Gekozen is voor een combinatie van groenblijvende heesters en bladverliezende heesters met bomen 2^e en 3^e grootte: onder andere rododendrons, meidoorns en krentenboompjes. Omdat dit beeld uiteindelijk voor het gehele landgoed gaat gelden, ontstaat er op den duur een uniform beeld dat bijdraagt aan de beoogde duidelijke groenstructuur.

De voorgestelde beplanting is niet alleen in de seizoenen aantrekkelijk om te zien, maar is ook interessant voor bijvoorbeeld vogels.

Voorstel groene erfscheiding

3.5. Kapaanvraag

Om een kapaanvraag goed te kunnen behandelen is het van belang te weten welke bomen aanwezig zijn op het perceel. De aanvrager van toestemming-voor-kap is hiervoor verantwoordelijk en dient de exploitatiemaatschappij hierover in de kapaanvraag te informeren. De kapaanvraag bestaat uit de onderstaande onderdelen:

- Voor- en achternaam
- Adresgegevens
- Datum aanvraag
- Toelichtende tekst aanvraag (evt. met tekening en/of foto's)
- Akkoord gaan met de compensatie- en plantkeuze
- Handtekening aanvrager

Het kapaanvraag-formulier is bij de receptie van het landgoed op te halen.

De procedure voor de kapaanvraag is als volgt:

- De kapaanvraag dient schriftelijk te worden ingediend bij de exploitatiemaatschappij.
- Binnen vier weken dient de aanvraag te worden beoordeeld én beantwoord. Hiervoor is o.a. een terreinbezoek nodig door de exploitant. Indien er aanvullende informatie nodig is van de erfpachter, kan deze termijn verlengd worden.
- Wanneer de aanvraag buiten het kapseizoen wordt ingediend, mag de eventuele kap van de boom pas in het juiste seizoen plaatsvinden.
- Een eventuele toestemming tot kappen, heeft in principe een geldigheidsduur van een jaar, tenzij dit anders is aangegeven in de toestemmingsbrief.
- De periode waarbinnen gekapt mag worden is van 1 september tot en met 15 april. Deze periode is door de overheid bepaald i.v.m. onder andere het broedseizoen.
- De kosten voor kap zijn voor rekening van de erfpachter

OPMERKING: met regelmaat komen er aanvragen om bomen te kandeloberen. Dit is een vorm van snoeien, waarbij de boom zijn natuurlijke vorm verliest en dat om de 3-5 jaar intensieve hersnoei vraagt. Het wordt veel uitgevoerd in het stedelijk gebied, bijvoorbeeld als men in straten niet te ruimte heeft om bomen vrij te laten groeien. In een bosomgeving als Stille Wille past deze vormsnoei niet en wordt in principe niet toegepast.

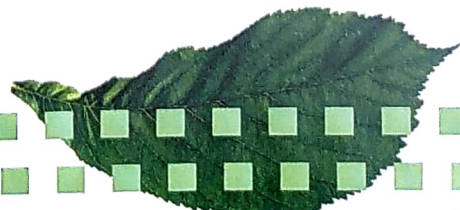
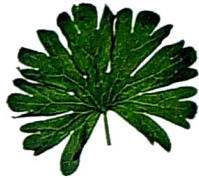
3.6. Herbezinning

De verwachting is dat men in de eerste jaren meer gebruik maakt van het nieuwe kapbeleid en dat dit na een aantal kapseizoenen normaliseert tot een aantal kapaanvragen dat minder is dan vóór dit nieuwe kapbeleid. Er wordt een inhaalslag gemaakt. Het is echter moeilijk te voorspellen hoe bovenstaande voorwaarden voor kap en compensatie in de praktijk uitpakken. Het is dan ook nodig de effecten van dit kapbeleid jaarlijks te evalueren en het beleid daar waar nodig aan te passen.

Beplantingsvoorbeelden die passen in het landgoed

HEESTERS/ KLEINE BOMEN

- Spiraea (spirea; heester, diverse variëteiten)
- Buddleia (vlinderstruik; heester)
- Crataegus (meidoorn; als heester en kleine boom)
- Amelanchier (krenteboompje; als heester of kleine boom)
- Syringa (sering; heester)
- Ilex (hulst; heester)
- Euonymus (kardinaalsmuts; heester)
- Taxus (jeneverbes)
- Ribes (ribes; heester)
- Rosa rugosa (wilde roos; heester)
- Weigelia (weigelia; heester, diverse variëteiten)
- Sorbus (lijsterbes; heester of kleine boom, diverse variëteiten)
- Prunus (kers; kleine boom, diverse variëteiten)
- Malus (appel/sierappel; kleine boom, diverse variëteiten)
- Rhododendron catawbiense (bos-rododendron; heester; groenblijvend)
- Callicarpa (schoonvrucht; heester)
- Corylus (hazelaar; heester)
- Hydrangea (hortensia; heester, diverse variëteiten)
- Hamamelis mollis (toverhazelaar; heester)
- Cornus mas (kornoelje; heester)
- Viburnum (sneeuwbal; heester, diverse variëteiten)
- Deutzia (bruidsbloem; heester, diverse variëteiten)
- Forsythia (Chinees klokje; heester)
- Philadelphus (jasmijn; heester, diverse variëteiten)
- Skimmia (heester; groenblijvend)

VASTE PLANTEN

- Nepeta (kattenkruid)
- Sedum (vetkruid; diverse variëteiten)
- Anemona (anemoon; diverse variëteiten)
- Gallium odoratum (lieve-vrouwe-bedstro)
- Pulmonaria (longkruid)
- Dicentra (gebroken vrouwenhartje)
- Hedera helix of arborescens (klimop; groenblijvend)
- Pachysandra (schaduwkruid; groenblijvend)
- Pulsatilla (wildemanskruid)
- Geranium (ooievaarsbek; diverse variëteiten)
- Vinca (maagdenpalm)
- Diverse varens
- Alchemilla (vrouwenmantel)
- Lamium (sierdovenetel)
- Primula (primula; diverse variëteiten)
- Waldsteinia (goudaardbei)
- Solidago (gulden roede)
- Verbena patagonica (ijzerkruid)
- Tiarella cordifolium (schuimbloem)
- Rudbeckia (zonnehoed)
- Aquilegia (akelei; diverse variëteiten)
- Astilbe (spirea)
- Campanula (klokjesbloem; diverse variëteiten)
- Digitalis (vingerhoedskruid)
- Hypericum (hertshooi; diverse variëteiten)
- Corydalis (helmbloem; diverse variëteiten)
- Lysimachia (wederik; diverse variëteiten)
- Nepeta (kattenkruid; diverse variëteiten)
- Echinacea (rode zonnehoed; diverse variëteiten)
- Leucanthemum (margriet; diverse variëteiten)
- Rudbeckia (zonnehoed; diverse variëteiten)

Tips voor een mooie beleeftuin met aandacht voor de natuur

Mooi gazon

Op Stille Wille ontwikkelt zich vaak in het najaar in het gazon op vele plekken mos. Mos en gras zijn elkaars tegenpolen. In schaduwrijke, vochtige tuinen groeit het mos ten koste van gras, terwijl je in een zonnig, goed gevoed gazon gras ziet. Tijdens de vochtige, donkere herfst-/wintermaanden grijpen de mossen hun kans. Van belang is dus in het voorjaar met de zgn. verticuteermachine het mos als het ware uit het gras kammen en vervolgens de grasmatten te beluchten (ofwel gaatjes in het gras prikken). Maar...alleen verticuter en beluchten is niet voldoende: om te voorkomen dat mos steeds terugkomt, is het belangrijk dat je een dichte grasmatten maakt. Dit kan door direct na het verticuter bij te zaaien én te bemesten. Kalk strooien in de herfst helpt ook om het gras zonder te veel mos de winter in te laten gaan. En ja...een groen levende grasmatten is altijd te verkiezen boven een kunststof gazon; zeker hier op Stille Wille.

Nestkastjes

"in mei leggen alle vogels een ei", een oud gezegde: je ziet veel nestkastjes in tuinen op Stille Wille. Velen weten echter niet dat vooral mezen graag nestelen in een schone nestkast. In het oude nestmateriaal kunnen nl. veel vlooiën zitten! Van belang is dus de nestkastjes in het vroege voorjaar leeg te halen!

Last van luis

Er zijn veel insecten die helpen bij het bestrijden van luis. De mooiste luizeneter is het lieveheersbeestje; ook hun larven voeden zich met luizen. Maar sommige wespen en bijen eten ze ook graag. Bijen zijn daarbij extra nuttig en belangrijk, want ze helpen bij de bestuiving van planten, waardoor er zaden en vruchten gevormd worden. De vogels die daar weer op af komen, eten ook luizen. Planten die veel nuttige insecten aantrekken zijn kattenkruid, vetkruid en vlinderstruiken.

Groenblijvende haag

Vaak wordt de groenblijvende laurier als haag geplant, een sterke groeier die erg overheerst en niet past in het beeld van het landgoed: het is een echte stadsstruik. Groene en meer natuurlijke alternatieven zijn er voldoende: denk bijvoorbeeld aan de (ouderwetse) liguster, rododendron, hulst of aan de glansmispel (*Photinia*) als haag. Maar.... klimop tegen betongaas is een erg mooi en vooral natuurlijk alternatief, een snelle groeier en goed voor de natuur, want vogels kunnen er lekker in nestelen. Meng de klimop bijvoorbeeld met een klimroos, kamperfoelie, klimhortensia of braam: groen en bloem naast elkaar!

Egels en eekhoortjes

Je ziet ze zo nu en dan in de tuinen: een egel, een beschermde diersoort. Ze zijn heel nuttig in de tuin, want ze eten schadelijke insecten en slakken. Ze houden van compost- en bladhopen en takkenbossen om lekker in te overwinteren en om er van juli t/m oktober in te nestelen!

Eekhoortjes zie je veelvuldig op Stille Wille omdat ze zich kunnen voeden met kastanjes, den-nenappels, eikels en hazelnoten en bessen. Een eekhoorn is een alleseter, hij eet plantaardig en dierlijk voedsel (rupsen en insecten). Voorbeelden van plantaardig voedsel: paddenstoelen, zaden, noten, vruchten/bessen, boomschors en knoppen. Wilt u ze voeren, zorg dan voor variatie: onge-zouten pinda's, walnoten, rozijnen, hazelnoten, zonnebloempitten. Brood is slecht voor hun gezondheid, ook al eten ze het wel op. Dit geldt ook voor melk en overgebleven etensresten.

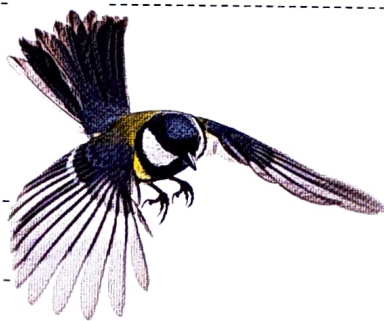
Aantekeningen

Naam boom/heester/plant:

geplant op:

Gespotte vogels:

Handige adressen en websites:

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

stillewille stillewille stillewille stillewille stillewille

landgoed
stillewille

de Stille Wille 1 - 5091 WB Oost West en Middelbeers - 013 513 17 22 - info@stillewille.nl